

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvánt. sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Wekerle.

Budapest, január 19.

—á. A politikai helyzet erősen tisztul. A szabadelvű párt, külépvén belőle azon képviselők, kik az egyházi javaslatoknak egy vagy más okból ellenzői, veszt ugyan néhány szavazatot, de összetartásban egyértelműségben nyer. A reformok hívei itt is az ellenzéken is tömörülnek s hátvédül bírván az ország ropant többségét, kétség sem fér győzelmük elkövetkezéséhez.

A reformok ellenzői is természetesen — eljövén a küzdés ideje — táborba sorakoznak, s lattuk első felvonulásukat a kath. nagy-gyűlésen. E nagygyűlésnek lehetne hatása, ha a reformok ellen hozott határozatai nem hamis indokoláson s szándékos tévesztésen alapulnának. A hamis indokolás és szándékos tévesztés az, mintha a reformjavaslatok a kath. egyház és vallás ellen volnának irányozva. Az állam e javaslatok életbeléptével a legrosszabbé sem érinti az egyházat és a polgárt. Minden katolikus, mihelyt eleget látott a házasság polgári kötése formájának, elmehet egyháza áldását kikérni. Ha a házasságot felbonthatatlannak tartja, egyszerűen nem veszi igénybe a polgári házasság törvényében foglalt elválási okokat, melyek különben is az eddig érvényben levő protestáns házassági jog s könynyű elválás megszüntetésével a kath. egyház szigora s erkölcsi feltogása szerint a minimumra vannak határozva. — Szóval, az állam törvénye egyetlenegy katolikusnál sem követeli, hogy egyházának törvénye ellen cselekedjék. Az ál-

lam csak állampolgárokat akar ismerni felekezeti különbség nélkül, s az állami jognak a házasság terére való kiterjesztése a magyar nemzeti állam erősödését fogja előidézni a nemzetiségek közt, a kath. egyház helyzetét s a kath. hitéletet semmiben sem fogja alterálni. Ezt hallgatták el a kath. nagygyűlésen, s ezért nem lesz meg annak a czélzott imposáns hatása a kath. intelligenciánál, mely azt igenis jól tudja.

A százkezünek látszó Wekerle pedig — a küzdő táborok sorakozásának időköze alatt — csodálatos államférfiúi geniejével s biztosságával oldoz meg egy kérdést, mely megoldás Magyarország fővárosának óriási fellendülését fogja előidézni. Kivitte a hadsereg vezérférfiainál a budapesti kaszárnyáknak a főváros részére való olcsó átengedését. Ezek árán a hadügyi kormány a városon kívül építet még ez évben kaszárnyákat, a régiiek lebontás után új tereknek s házsoroknak fognak helyet adni, az itt nyert háztelkek ára bőven kifutja a kialakított árt, az új pompás városházának s szabályozásának költségeit. Rendkívüli jelentőséggel bír ez a tény — mely Bécs irigységét is fölkelte — a magyar fővárosra, Wekerle miniszterelnök evvel Andrassy méltó társává, a főváros történetében is halhatatlanná lett. Az újépület megszüntetése, az új városháza felépítésének lehetővé tétele, az új Dunahidak építése az ezekkel járó szabályozások kapcsán együtt oly hatalmas tettet képeznek, melynek jelentőségére nézve csak a nagy gróf Andrassy Gyula működése versenyezhet. A magyar főváros az ezredévi jubileum ünnepén a

bámuló világ előtt oly fényvel oly hatalmas forgalommal oly imponáló községi étellel fogja magát bemutatni, melylyel nem versenyezhet a Duna mentén egy metropolis sem, s melylyel méltán fogja illusztrálni azon ország s nemzet imponáló erejét, melynek fővárosa.

Ily hatalmas tetterejű s lángeszű fiatal férfi áll Magyarország kormányzata élén. Még azok is, kik az egyházi javaslatok miatt ellenesei, önkénytelenül bámulattal s csodálattal adóznak neki.

BELFÖLD.

Szapáry gr. kilépése.

Temesvár városában a szabadelvű párt, sőt maga a város törvényhatósága is gyűlésben ki fogja jelenteni, hogy mélyen sajnálja képviselőjének Szapáry Gyula grófnak kilépését a szabadelvű pártból, de úgy a szabadelvű párt, mint a város törvényhatósága a kilépés dacára a Wekerle-kormány egyházpolitikai járat helyesli s annak győzelmét kívánja.

Névszerinti szavazás.

Szabadelvű képviselői körökben általános helyeslésre talál az felvetett eszme, hogy az egyházpolitikai javaslatok tárgyalása alkalmával, ha azoknak általánosságban való elvagy el nem fogadása kerül szavazásra, maga a szabadelvű párt kérje a névszerinti szavazást, először azért, hogy minden egyes tagjáról nyilvánvaló legyen, miszerint szavazataért a teljes felelősséget elvállalja, de továbbá azért is, hogy az ország most is és a késő utókor is tudja, kik voltak a haza egységét és polgárainak jogegyenlőségét biztosító javaslatok mellett és kik ellene?

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Mindennapi történet.

Tavaszt volt épen, szép tavaszt,
Mikor először láttam őt
Egy meglett urnak oldalán
A Váci-utcán, délelőtt.

És nyáron át nem volt nekem
Sem nappalom, sem éjszakám:
Bántott szerelmi bí s az a
Meglett kövér ur oldalán.

S mikor ősz lett — a mint szokás —
— Talán nem is kell mondanom:
A meglett urhoz ment a lány
És kárba ment sok bus dalom.

Tolnai Vilmos.

A kis fészek.

— Vázlat. —

Ugy-e, hogy csodálatos történet ez édesem?

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember. Szerette a dalt, a virágot, a szerelmet. Akár csak a pillangó, a himes szárnyu

osapodár pillangó, a ki minden perczen más virágból szívja a mézet.

Azért még sem volt léha az az ember. Volt a szíve mélyén elfeledve, eltemetve igazi nagy szeretet. Olyan volt az, mint a föld örök füve, a mi virágzásra hajtja a növény gyökerét. De csak eltördelve bukkant fel imitt-amott. Nem találta meg még hatalmas keretét, hogy egész erejével törjön föl s még az éjszakát is bevilágosítsa örök lángja. Mert az emberi szívnek is van éjszakája, a csüggedés, a kétségbeesés.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis leány. Barna haju, szelid lelkű, olyan színű, amiből az emberek e világban a menyországot tanulták megismerni. Azok az emberek, a kik a menyországból még nem láttak egy sugárt sem s talán még magával a menyországgal sem törődtek, azok megismerték, megszerették benne a menyországot. Csodálatos eszközei vannak az embert megváltó hatalomnak. A szent történetek azt mondják, hogy áldottak ezek az eszközök.

Aztán összetalálkoztak az ember és a menyország. Mi lett belőle? Olvassd el a bibliában, ott az meg van írva: Golgotha. Belehullott az ember szívébe a szeretet magva. Hamar kikelt, hamar virágzott, de vége mégis az lett: ne remélj, mind hiába; hasztalan törekszel, el nem érheted.

Es az ember azt mondta: azért is.

Ugye, hogy a pillangó nem szokott dolgozni? Eldobta hát az ember pillangó természetét s az a lappangó tűz, az az örök szeretet kezdett benne föléledni, eszmélni s dolgozni.

Mert a menyországért egy életen át álltak kőoszlopon, viseltek kínzó övet, éheztek, kínlódtak a középkori szentek, mért ne magunknak csendes tűzhelyet, a melyben minden kis zugot nagy boldogság fog betölteni s mindent meglel sz benne, amit csak óhajtasz...

A fák suttognak. A tó vize halkán csobog. Minden oly csábos, szerelemvágyó, szerelemet lehelő, oly bódító!

— Eljössz-e?

— Elmegyek...

A kastélyból kihallatszik a lágy zene hangja. Enyelgő párok kecsesen lejtnek végig a teremben...

A kocsiuton könnyű fogat repül. Benne ül egy férfi és egy nő, szorosán átölelve egymást.

Az erdőőr csodálkozva néz le a bérczről — kampós botjára támaszkodva, — úgy elmereng azon, hogy mi lehet az ott lent?...

A nap lassan emelkedik feljebb, enyhé még a melege. De egy-egy elszabadult szerelmes sugár mohó vágygyal szívja fel az apró virágok kelyhéből a fénylő harmatcsep-

A pártok és az egyházpolitika.

— Az „Aradi Közlöny” külön tudósítójától. —
Budapest, január 19.

Politikai reputáció.

Az ellenzék szájhősei, különösen pedig az ugynevezett nemzeti pártnak türelmetlen igaztói, nem lehet tudni tettetésből, vagy igazán, ujonganak örömlükben, mintha nagy elveik diadalának előestéjén állanának. Mindez azért van, mert elakarják hitetni magukkal, hogy még sem lesz a polgári házasságból semmi sem s megmarad a mostani gyönyörűsége állapot a nyolcs hásassági joggal s a képtelen egyházpolitikai viszonyokkal. Hátha talán mégis sorra kerül Apponyi gróf még akár ilyen áron is!

Pedig minő csalódás s ennek következtében még nagyobb elépésedés lesz ennek is a vége. Hiába erőlködnek, hiába áskálódnak és agitálnak az eszközök válogatása nélkül, az egyházpolitikai reformok teljesen megérvők. Hisz nygys mink vagyunk e tekintetben majdnem a legutolsók a művelt világon s a reformok létrejöttét már nem akasztja meg semmiféle, még papi hatalom sem az országban. Most nagyra vannak avval, hogy így megamugy hányan fognak ellene szavazni. Még ez sem áll egészen. Nagyon meg fogják gondolni majd, ha sorra kerül a dolog, hogy igazán a szabadelvű reform ellen adja-e valaki a szavazatát, mert rövid idő múlva észre fogja venni mindenki, hogy nemcsak mandátumával, kerületével, hanem még politikai reputációjával is játszik.

A ki a képviselőházban ellene fog szavazni a javaslatoknak, nevezetesen a kötelező polgári házasságról és az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatoknak, — mert a többi három most egyelőre kimarad a vitából — az egyszerűen reactionárius, ultramontán ember. Nem lehet csürni-csavarni tovább: itt csak igennel vagy nemmel lehet felelni.

Apponyiék.

A legotrombább ürügy azt mondani, s mivel annyian állanak elő, hogy a reform idő előtti, hevenyészett, nem eléggé előkészített. Nos, ha ezt egy Apponyi-párti mondja, az még hagyján, mert a vezér mindig kétszínűsködött ezen kérdésben. Csak egyszer árulta el az igazat, az kétségbevonhatatlan, t. i. mikor a képviselőházban is olyan régen, a meggyőződés legmelegebb hangján emelte ki, hogy más, mint szabadelvű, egyöntetű, s állami rendezést az egyházpolitikai kérdésekben nem is képzelhető Magyarországon, mert az egész intelligenciája ez ország-

peket. A folyondár szorosan öleli át a fűszálat s a kis bogár szorosan simul leveléhez. A szerelmes pille virágról-virágra száll, mézédesszával csábítva sokot lop itt — amott. — Szerelmesen néz le a nap égő szemével s remegve tartja boldogságtól reszkető karjaiban az egész világot...

Zord őszi szél meg-megrázza az ódon kastély magas ablakait. A vén akácok szomorúan hajtják meg koronájukat majdnem a földig. A kerti tó haragosan himbálja a bolehullott sárga leveleket s kisodorja a partra.

A temetőben egy triss sirhantról szerte szórja a homokot a zord szél...

A szerelmesek könnyen hívők, bolondok. A férfi, mézes szavakkal elcsábította a szegény leányt, átán elhagyta.

A leány térdén csuszta, könyörögve tért vissza atyjához, de az jobban szerette ősi nevét, mint egyetlen leányát.

Mit tehetett mást a szegény? Meghalt...

A haragos szél dühöngve beszéli el a történetet az ódon kastély magas ablakainak, a szomorú akácoknak és a tópart zizegő nádásának.

E. M.

nak, modhatni, kivétel nélkül a szabadelvű megoldást kívánja és várja.

Hogy mindennek dacára Apponyi Albert gróf majd talál valami kibuvót, hogy ellene fordulhasson e javaslatoknak, az bizonyos.

Apponyi s a függetlenségiek.

Hogy mikép fog egy függetlenségi párti képviselő ürdgyet találni, hogy elvét, mely programjuk létalapját képezi, feláldozza, arra csakugyan kíváncsiak lehetünk, bár Polonyi Géza és Ugron Gábor leleményességében nem kell kételkednünk.

Csak azt az egy főnemlített kifogást, hogy időelőtti, nem eléggé előkészített, bizonyosan nem hánvhatják fel. Hisz Irányi Dániel majdnem 20 évig minden évben az érvek egész halmazával támogatta azon követelést, hogy mindezen reformokat, melyeket most megtestesítve látunk magunk előtt, minél előbb, minél hamarabb meg kell alkotni, és hogy mindennapi halogatás veszteség az országra nézve. Akkor kivétel nélkül megszavazta a függetlenségi párt minden tagja sőt többen a nemzeti pártból és nagyon sokan a szabadelvű pártból is, és Tiszta Kálmán mindannyiszor hangsúlyozta a házban, hogy ő elvileg osztja Irányi Dániel nézetét és indítványát, de nem tartja még elérkezettnek az időt e kérdések megoldására; azoknak teljesen meg kell érniük sőt tudvalevőleg három esetben a képviselőház nagy többsége, igaz, mindig Apponyi Albert gróf szavazata ellenére elfogadta Irányi Dániel határozati javaslatát s most egyszerre időelőtti, meg nem érett dolog ez, mint a reakció szolgálatában álló urak mondják!

Ugyanazon urak, kik nem győzték, eléggé sürgetni Szilágyi Dezsőt a nyár folyamán, hogy mikor készül már el a javaslat, sőt a képviselőházban éppen Polonyi szökött fel a szabadelvűség nemtörvényességét, s most a bizottságban nem győzi elég gyakran hangsúlyozni, hogy minő hevenyészett munka ez; amit töle nem is lehet csodálni, miután tényleg nem értia javaslatot, ami azonban nem a javaslat hibája.

Fel is kezdenek már nyulni a szélsőbaloldalon. Helfkynek világos nyilatkozata, amelyet Kossuth is oszt, minden részletében gondolkozóba ejtette a támolygókat.

Justh Gyula magyarázata.

Miután a képviselőház ülése tegnap hamar végződött, majdnem az összes képviselők ott maradtak egymással vitakozni, egymást kappacizálni. A szót Apponyi fegyverhordója, a nagy katonai kappacizás — a katonák ugyan más dologban tartják kappacizásnak — Bolgár Ferencz vívő, ki azon volt, hogy térítgesse a szélsőbaloldaliakat.

De megfélelt neki Justh Gyula a párt elnöke, aki megmagyarázta — a jelenlevők hangos éljenzése közt — hogy minek törli magát annyira, mert ha a kormány megbukik tényleg ezen kérdésen, akkor sem Apponyi gróf, de még ő maga sem elég reactionárius és ultramontán, hogy a győzelemittas papi és arisztokrata párt még csak rájuk is hederitenének, az országot pedig ez a küzdelem, a mely csak akkor kezdődne igazában, visszavetné néhány évtizeddel. Ha ok annyira biznak többségükben, akkor hagyják hamar megszavaztatni a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot s azután buktassák meg a kormányt akárminő más kérdésben. Ha a szélsőbaloldali képviselők nem akarják magukat kitenni annak, hogy irgalmatlanul elveszítsék az országban választókerületeiknek legalább felét, meg kell maradniok, hiven szabadelvű zászlójuk mellett.

Egy másik hang pedig arra figyelmeztetett, hogy jó lesz már felhagyni az ilyen veszedelmes agitációval, mert a papi javak sekularizációjának eszméje kezd mindinkább előtérbe nyomulni s népszerűvé válni. Még népszerűbbé válik pedig, ha a világ meg fogja tudni, hogy itt minő óriási vagyronról van szó, sőt ebbe szívesen bele fog menni még az alsó papság is.

A szabadelvűpárt.

A szabadelvű párt immár megtisztult. Ez most az egyetlen, kompakt, öntudatos meg nem téveszthető párt. Az ellenzéki pártokban még folyik a vajudás; nem lesz lehetséges fenntartani a mostani állapotot. Ott is az Apponyi-pártból ki kell lépniök a szabadelvűeknek, igaz, kevesen vannak, a független-

ségi és 48-as pártból pedig az ultramontánoknak, ha mindjárt harminczra fog is rugni a számuk.

A szabadelvűpártból kilépettek ellen, különben mindinkább emelkedtek tiltakozó hangok az illetők kerületeiből, sőt Battyány Tivadar gróf alighanem kénytelen lesz mandátumát letenni, mert Fiume nem hagyja magán ezt a szégyent száradni, hogy ultramontán hirbe keveredjék.

Reakzionárius agitáció.

A reakzionárius agitációnak legjellemzőbb stiklijét különben láthatni Zichy Nándor gróf merész módszerében. A katolikus nagygyűlés napján délelőtt sürgönyöznek hódoló táviratot ő felségének, természetesen felfogásuk szerint csak másodsorban, mert az első fejedelem és ur nekik a pápa. Két órára rá megérkezik ő felségének kegyes válasza, a mely szintén magának a biboros primásnak szökött saját aláírásával van ellátva. Most a helyett, hogy ezt a 4 óraker kezdődő ülés elején felolvasták volna, a mi nem lett volna épen hatás nélküli, zsebbe szorítja Zichy Nándor gróf e táviratot, először elküldetnek ott egy üdvözlő táviratot a királynak s azután a gyűlés alatt felvidító eszköznek használják fel, mert a szónokok mindgyike, Vaszaryst kivéve, Magyarország legkisebb kaszinója pohárköszöntőinek niveaunra alul állott, a mi majdnem érthetetlen, egyezzerre csak felkiált Zichy Nándor magasan lobogtatva egy papir darabot:

— Távirat érkezett! Ferencz József!

Ez csak ügyesen van inscenirozva! Az összes jelenlevők okvetlenül elhitték, hogy lám lám, az egy órával azelőtt elküldött táviratra itt a válasz. S akkor panaszokodnak, hogy az ember jezsuita fogásokról beszél! Csak rajta! Ha így folytatják, rájuk nézve lesz a legsomorubb a dolog vége.

Itt ezuttal ép oly keveset fog ártani, a mint nem ártott a papok óriási harcra és agitációja a mult század végén, mikor megadták a protestánsoknak a vallásszabadságot, midőn e század derekán megtörték ellenállásukat a vegyes házasságok kérdésében, s a mint meglapultak tiszta katolikus országokban, mint Belgiumban, Franciaországban, Spanyolországban, Olaszországban, mikor látták, hogy a közszellem parancsolólag lép állam Magyarországon sem fog a kath. szolgájává sulyedni, hacsak elsulyedni nem

(—y)

Kontra!

— Tüntetés a polgári házasság mellett, —

Az egyházpolitikai reformok hívei ország-szerte népgyűléseket terveznek a kormány egyházpolitikája mellett. Az előkészítő bizottság eddig csöndben működött és legközelebb kibocsájtja felhívását. Ugy kontemplálják, hogy egy napon tartanak népgyűlést Budapesten és az ország minden nagyobb városában. Az előkészítő bizottságnak a fővároson kívül tagjai vannak Aradon, Debreczenben, Szegeden, Temesvárott, Cegléden és Pöszonyban.

Mint a „Nemzet”-ben olvassuk, tegnapelőtt este a belvárosi polgári körben politikai estély volt, melyen számos fővárosi társaskör vezéreiből és előkelő polgárok vetek részt s célja az volt, hogy a katolikus nagygyűlés ellen tüntessen. Ott voltak Podmaniczky Frigyes báró, Láng Lajos, Münnich Aurél, Darányi Ignác, Bessenyei orsz. képviselők, Gervay főrendiházi tag, Vadnay osztálytanácsos, Sölley főkapitány, a körök képviselői közül Radocza, Mérő, Pucher, Rémi, Falk, Schweiger, Hüvös stb. Felköszöntöket mondotak, a szabadelvűséghez való hűséget ünnepelve s a liberális polgárság összetartását hangoztatva, Láng Lajos, Sacellary Mihály, Darányi Ignác, Bessenyei Ferencz, Gerő Izidor, Mezei Mór, Radocza János, Krausz Lajos és Szivák Imre, aki sajnálattal említette, hogy a főváros részéről a katolikus nagygyűlés ellen eddigelé egy hang sem emelkedett s itt az idő, hogy a szabadelvű polgárság kifejezze ennek a gyűlés szellemének a negációját. E szavakat zajos helyesléssel fogadták.

IDŐJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 766.0 milliméter, délután 2 órakor 765.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 1.8, délután 2 órakor C° + 2.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor SE. 5, délután 2 órakor SE. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Aradváros villamos világitása.

— Második nap. —

Arad, január 19.

A második nap tárgyalásai szintén befejeződtek az esti órákba, s a bizottság ennek dacára nem volt képes csak három pontot letárgyalni a szerződés-tervezetből.

E pont a 7. 9. és 10-ik. Azért vették épen ezeket bonczkés alá, mert G é l y i M ó r, a vállalkozók kiküldötte ma elhagyja városunkat, s még e kérdések tárgyalásánál jelen óhajtott lenni.

Megállapodott a bizottság a berendezések megváltására vonatkozólag végérvényesen, s az üzem ellenőrzésének módjait felett, nagyjából.

A város a megváltás százalékainak kisebitésével ilyen sokat nyert, valamint a gyár azzal, hogy a város a berendezési tárgyak elkészítésére neki kizárólagos jogot adott, természetesen csak megállapított díjszabás szerint.

A második napról a következő részletes tudósítást adjuk.

P a r e c z István elnöklete alatt jelen voltak: G é l y i M ó r, a Ganz-gyár kiküldötte, H e g e d ű s L á s z l ó, P e k á r K á r o l y, F é n y e s D e z s ő, S t a u b e r J ó z s e f, N a c h t n é b e l O d ö n, W e i d e n f e l d I s t v á n d r., S t e p n i c z k a M a n ó, S a r l o t D o m o k o s B o r o s B e n i, S z é c h y A k o s, V i r á g h L a j o s.

Először P a r e c z István a szerződés-tervezet 7. pontját kívánja előzetesen tárgyalni, s azt azok bevégezése után a G a n z-gyár kiküldöttének jelenléte nélkül is tárgyalhatnak.

A bizottság az indítványhoz hozzájárult.

A villamos világitás árara vonatkozólag a következő előterjesztés tétel: A vállalkozó kötelezi magát a villamos áramot a megrendelőknek kiszolgáltatni, s az ehhez szükséges berendezéseket a fogyasztó költségén fogantatani.

A villamos áramot 100 What-óránként 6 krért, erőátviteli csatlókra 4 krért szolgáltatni.

Ezen árból a fogyasztás mérvéhez képest 5—15 százalék engedményt tesz a vállalat. Ezen felül a világitó fizeti az árammérők kölcsöndiját, mely évenként 10 frttól 50 frtra rug, a vezeték nagyságához képest.

W e i d e n f e l d I s t v á n d r. a társulat jogi képviselője megjegyzi, hogy a gyár ugy a kisebb, mint a nagyobb fogyasztóknak engedményt ad.

H e g e d ű s L á s z l ó a maximális ár kimondását tartja kívánatosnak, hasonlóan a budapesti szerződéshez.

G é l y i M ó r maga részéről hozzájárul az indítványhoz, s a bizottság nem tett ellenvetést a maximális ár szerződésbe vétele ellen. Így H e g e d ű s L á s z l ó indítványa elfogadtatott.

Az engedmények tárgyalásánál javaslatba hoztak 850 óránál 7.5 százalék, 1500 óránál 10 százalék, 2000 óránál pedig 15 százalék engedményt.

H e g e d ű s G y u l a a kis fogyasztók részére javasolt engedményt méltányosnak találja, de a nagy fogyasztókra nézve a továbbiakat méltánytalannak.

G é l y i M ó r azt hiszi, hogy ellenkezőleg áll a dolog, mert a kis fogyasztók részére adott engedmény igenis czélszerű, s épen

ez okozza a nagy fogyasztók részére javasolt, s aránytalannak nevezett engedményt.

A bizottság ezután a minimális fogyasztást 400 órában állapította meg, melyen belül a 850 What-órás engedményt nem tesznek.

W e i d e n f e l d I s t v á n d r. az engedmények nagyobbítását a hálózat kiterjedésétől teszi függővé, s épen ezekből a fogyasztók jól felfogott érdekében óhajta, hogy a vállalat minél nagyobb arányokat öltödjön.

Az engedményeknél évenként az összes lámpák által elfogyasztott What-mennyiséget veszik alapul, s ebből számítják ki az egyesek fogyasztásait.

W e i d e n f e l d I s t v á n kijelenti, hogy azon esetben, ha 4000 16 gyertyaerőre berendezett magán izzólámpa lesz alkalmazásban évi átlagos 1000 órányi igénybevétellel a gyár 100 százalék alap árleengedést ad.

B o r o s B e n i azt kívánja, hogy az árleengedés ne a lámpák számától tétessék függővé, hanem az elfogyasztott villamos erő mennyiségétől.

A bizottság az indítványt szövegezi s így magáévá teszi.

P a r e c z István szerződésbe akarja venni a fogyasztás mennyiségének ellenőrzését és pedig oly módon, hogy a várost arról a társaság értesítse, esetleg a könyveibe való betekintést — a fogyasztás megállapíthatása végett — megengedje. A szerződés e pontját nem szövegezte a bizottság végérvényesen, csak egyszerűen tudomásul vette.

E tárgyra vonatkozólag azonban határozattá emelték H e g e d ű s L á s z l ó indítványára, hogy a gyár tartozik egy fogyasztási könyvet vezetni, melybe a város közönségének megbízottai betekintheznek.

P a r e c z István hivatkozva más városok szerződéseire, indítványozza, hogy a technika haladása vagy pedig az előállítási anyagok árának hanyatlásának esetén, a társulat árleengedésre köteleztessék.

F é n y e s D e z s ő azt hiszi, hogy erre a kötelezettséget kimondani nem lehet. Jogossággal fel a gyár az engedményekre és pedig azon esetben, ha a gyár az anyagokat tényleg olcsóbban szerzi be.

G é l y i M ó r nem látja a szerződés e pontjának praktikus oldalát.

B o r o s B e n i előtte szólóval egy véleményen van, de a közönség megnyugtatóására — tekintve, hogy az írott malaszt nem sokat változtat a szerződésen — hozzájárul az indítványhoz.

A bizottság azonban azt határozta — a vállalkozó cég képviselőjének kívánatára — hogy az előállítási anyagok olcsóbb beszerzésével járó engedményeket a berendezés elkészültétől számított 10 év után, majd 5 évenként lehet csak megbeszélés tárgyává tenni.

Az ellenőrzésre vonatkozólag a bizottság az árammérők létesítését mondta ki, mely a város rendelkezésére áll.

B o r o s B e n i szükségesnek tartja kimondani, hogy a magánosok saját költségükön is beszerezhetik a házi villamberendezést. Ez kívánatos az esetlegesen előfordulható félreértések elkerülése végett.

A bizottság ehhez hozzájárult, miután a G a n z-gyár csak a vezeték elkészítésére nyer a várostól konzessziót, illetve, hogy a város területét villamvilágitásra felhasználhassa.

Az utcai világitás tárgyalásánál W e i d e n f e l d I s t v á n d r. a gyár jogi képviselője kijelenti, hogy a vállalat 10 gyertyaerőjű lámpákat óránkénti égéssel 1 krajczárért, 16 gyertyaerőjű lámpákat pedig 1.6 krajczárért állítja elő, de csak az esetben, ha a villamvilágitás nagy kiterjed, hogy 100 méter hosz-

szuságú terület 1500 óra égési tartamra biztosítottatik.

A villamvilágitási vezeték jogában áll a városnak magához váltani ötven éven belül és pedig a szerződés 10—15-ik éve után 40 százalékkal, a becslési áron felül. Harmincz év után a becslési áron. Ötven év múlva azonban az egész áramfejlesztő telep épületeivel és összes berendezéseivel együtt ingyen megy át a város tulajdonába.

B o r o s B e n i a megváltás első határidejéül a 10 évet hosszúnak találja mert a berendezést másfél áron megváltani annak elkészülte után pl. két héttel, a legelőnyösebb vásárnak tartja, melybe mindenkor bele lehet menni.

P a r e c z István a megbecsülendő tárgyakat óhajtaná percizirozni, mert ha az értékbe az üzlet jövedelmezőségét is beleszámítják, mást nyernek eredményül, mintha csak a berendezést becslik meg.

Ezt a bizottság tudomásul vette, s egyben kimondta, hogy a vállalat tartozik a berendezést jó karban tartani, mert az esetleges hibákat a becslők figyelembe veszik.

A berendezési tárgyakat, a gyár maga akarja előállítani, mert ezáltal — mint a kiküldött kifejezte — roppant sok gátló körülménytől és kellemetlenségtől szabadul meg, úgy a gyár, valamint a fogyasztó közönség.

A berendezési cikkek árszabását azonban a város hivatalos közegei állapítják meg, figyelembe véve a nyers anyagok drágaságát.

Tárgyalta ezen kívül a bizottság ama pontot, mely a középületek világitására vonatkozik. A társaság 5 százalékkal olcsóbban kész adni villamáramot a városnak, mint a magánosoknak. A bizottság ezen kívül kiterjeszteni kérte eme kedvezményt mindama lámpákra, melyeket a város saját költségén saját használatára szerez be.

P a r e c z István még a városház és színház részére nagyobb kedvezményt kíván, s kéri W e i d e n f e l d I s t v á n d r.-t, hogy az árkimutatást készítse el erre vonatkozólag is.

Ezt a ma délután 4 órakor kezdődő ülésen tárgyalják le.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: — Január 20. —

Boros. — Enyhe. — Helyenként csapadék. —

HIREK.

Január 20. Szombat. Róm. kath. naptár: Fáb., Seb. — Protestáns naptár: Fáb., Seb. — Izraelita naptár: S. Jithro. — Görög-keleti naptár (január 8.): Domnika. — A nap két 7 óra 22 perczkor, nyugszik 4 óra 30 perczkor. Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t d i j t a l a n.

Kölesy-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 1—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 21. A „Vöröskereszt” közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Január 21. Az aradi hadastyán-egylet jubileuma.

Január 28. A nyomdászegylet tisztújító közgyűlése, délelőtt 10 órakor (Schreiner-vendéglő).

Január 28. Az aradhegyaljai amerikai szőlőtelep szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor, a kereskedelmi és parkamara termében.

Január 31. Az arad-osanádi vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Február 2. Az aradi közuti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 6. A millenniumi bizottság ülése délelőtt 10 órakor a megyeházban.

— A hivatalos lapból. A király megengedte, hogy szentmártoni R a d ó K á l m á n, val. belső titkos tanácsos, kamarás és Vasvármegye főispánja, a neki adományozott II osztályú porosz királyi koronarendet viselhesse.

— A király előtt. Ó Felsőge f. hó 18-án d. e. 10 órakor általános kihallgatást adott

melyen többek közt Bohus Zsigmond tőrendiházi tag, Wenckheim Frigyes gr., Kun László dr. és Szentkláray Jenő dr. csanádi egyházmegyei kanonokok is a király elé járultak.

— Rudolf trónörökös szomorú halálának immár az ötödik évfordulója lesz e hónap 30-án. Ebből az alkalomból a bécsi udvari kápolnában és a kapuczinusok templomában reggel 8 és déli 12 órákor az elhunyt trónörökös lelki üdvéért misét fognak szolgáltatni.

— Az akadémia ünnepélye. Az aradvárosi kereskedelmi akadémia vasárnap, f. hó 21-én, d. e. 9 és fél órákor az intézet felavatásának évfordulóját ünnepli, melyen az ünnepi beszéden kívül zeneszámok és szavaltatok is lesznek. A kereskedelmi testület tagjai, a tanügy barátai és különösen az akadémia alapító tagjai ez ünnepélyre tisztelettel meghívotnak.

— Presbiteri gyűlés. Az aradi ev. ref. egyházközség presbiteriuma ma délelőtt 11 órákor az egyházközség folyó évi költségvetésének megállapítása tárgyában ülést tart.

— Katonai menetgyakorlat. Tegnap reggel az aradi helyőrség 12 százada Schmiedt János kapitány vezetése alatt Szépfaluig menetgyakorlatot tartott. A katonák délután fél 2 órákor Uj-Aradon át vonultak be a várba.

— Közegészségügyi ülés. Arad város közegészségügyi bizottsága ma délután 5 órákor a városháza kistermében ülést tart, melynek tárgyát a járványos ragályos betegségekről értekezlet képezi.

— Az ev. ref. egyház évi közgyűlését Vasárnapja n. 21-én d. e. 11 órákor tartja meg a templomban. Főbb tárgyai: a lelkészi évi jelentés, a gondnoki számadás és több indítvány.

— A monstre hangverseny jövedelme. Házirendünk parancsnoksága, az aradi filharmonikusok és a katonazenekar által rendezett monstre hangverseny jövedelméből tegnap 30 frtot küldött a városi szegényalapra.

— Vizsgaletétel. Vrebný Róza a pécsi k. postahivatal vezetőnöje a posta és táviratvizsgát Aradon sikeresen letette.

— Fentartással közöltük lapunk keddi számában azt, az Aradon városszerte elterjedt és mindenütt beszélt híresztelést, hogy Szombati Márk volt a radi szabómester Budapesten megmérgezte magát. E híresztelésekre most már irhatunk pozitív értesülést is. Tegnap ugyanis levelezőlapot vettünk Budapestről Szombati Márktól, melyben kijelenti, hogy ő a legjobb egészségnek örvend és soha eszé ágában sem volt öngyilkosságra gondolni. A hír tehát, bárhonnet eredt, vakhír volt.

— Verekedő tótok. Német-Peregen — mint levelezőnk írja — már annyira ott hon érzik magukat a tótok, hogy mindenkit ki akarnak verni a házból. A napokban Szuperits korcsmárosra és Geppert gazdalkodóra 25 tótból álló csapatot törvényszék elvett. Schüttel törvényszék, a ki zavart le akarta oszlatítani, csak futással mentette meg a bőrét a kék foltoktól. A tótok ellen vizsgálat folyik.

— Ez is vallás. Egy atyafit szorongattak tegnap valami s. ellenes dolgáért a bíróságnál. A kun-bekecs alighanem nagyon szoritotta, mert feltűnően fészkelődött a tagbaszakadt atyafi, kinek perzse első sorban a személyi állásával kellvén beszámolnia, nagyon meg volt akadva, mert erre nem volt kitanítva.

Azt ugyan szerencsésen megtudta mondani, hogy mi a neve, de már odébb bajosan haladt.

Bíró: A vallása?

Az atyafi: (szapora pislogással) Abba vagyok, hogy — középszerű.

Bíró: Micsoda beszéd ez? Azt kérdezem, katolikus, református vagy zsidó vallás-e?

Az atyafi: Kérem, hogy igit értsem, általánosságban helybéli vagyok...

— Csaló munkás. Egy waggongyári munkás Rein Zsuzsanna nála lakó cselédleány 286 frtos takarékpénztári könyvére 86 forintot vett fel az aradi első takarékpénztárban. A csalót a rendőrség letartoztatta a nála 46 frtot megtalálta.

— Harcz az orrvadászokkal. Gróf Nádasdy Ferencz nagybirtokos trojási erdejében, mint levelezőnk írja, az erdőkerülők a napokban öt orrvadászt kaptak rajta tilos vadászaton. A kerülők láttára az orrvadászok közül három futásnak eredt és elmenekült, kettő azonban felvette a harcot az üldözőkkel. A két orrvadász rálőtt a kerülőkre és Dehelán Nyiku kerülőt meg is sebesítették. A merénylő orrvadászt elfogták és átadták a radnai királyi járásbírósnak.

— Zajos hitközségi ülés. Az orosházi római kath. egyháztanács tegnapi gyűlésén, mint onnan írják, Szőke János lelkész a tanácsotagokat újból akarta választani anélkül, hogy a választás ki lett volna tűzve. 50 hitközségi tag a gyűlést elhagyta, s így nem lehetett az egyháztanácsot újból megalakítani. A gyűlés óriási vita után tartakozott a polgári házasság ellen.

— Ejelli támadás. Battonyáról írják, hogy ott a legények hősködésétől már alig lehet az utózára kimenni. Legutóbb két orosházi ember kereste éjjel a nagyvendéglőt, ahol megakartak szállni, amidőn négy szerb legény, minden ok nélkül megtámadta őket és összevisszaverte a mit sem sejtő békes polgárokat. A szerbek hősi tettük után elszaladtak ugyan, de a rögtön értesített csendőrség összefogdosta őket.

— Egy német lap Jókairól. A VIII. ker. Madách-utcai községi népiskola tanítótestülete tegnap délelőtt tiszteleggett Jókainál, üdvözölve a babérkoszorút nyújtva át neki. Jókai nagyon szívesen fogadta őket. Társalgás közben megmutatta a Kölnische Zeitungnak azt a számát, melyet éppen olvasott. Ebben a vezérozik után következő főcikkben leírják Jókai ünneplését s a híres német alapos-sággal bannak el Jókai genealogiájával. Következetesen Jókai-nak s német osaládból származtatják le. Még mulatságosabb ennél az az állítás, hogy Jókai első elbeszélését németül írta s csak azután fordította le. Betetőzésül Petőfit is németnek teszik, a ki szintén németül írta első költeményét. A küldöttségnek ezután Jókai köszönetét fejezte ki, mire a tisztelgés véget ért.

— Pályázatok. Ügyészi állásra, Gyulán, 2 hét alatt — Törvényszéki bírói állásra, Nyiregyháza, 2 hét alatt. — Postamasteri állásra, Ecsen (Nógrádmegye), 3 hét alatt. — Törvényszéki albirói állásra, Pécsen, 2 hét alatt.

GYASZROVAT.

† Schäffer Adolf temetése. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Schäffer Adolfot, városunk régi, köztisztelőben álló polgárát, kit a hosszú betegség okozta halál kiragadott szerettei köréből. A halottas házat fekete posztó fődte, míg a nagyszámu koszorukat külön diszkocsin vitték a koporsó után. A temetés óriási részvét mellett ment végbe. Az utcán, hol a magánfogatok egész sora állott, alig lehetett mozogni, a ravatal körül pedig, a résztvevő díszes hölgyközönségen kívül s a gyászoló osaládon kívül, közéletünk legkiválóbb egyéneit láttuk. Ott voltak: Fábian László főispán, Salacz Gyula polgármester, Institúris Kálmán, Dálnoki Nagy Lajos, Ottubay Károly, Vásárhelyi Béla, Vásárhelyi László, Parecz György, Boros Vida, Posgay Lajos dr., Pekár Károly, Bánhidy Antal br., Varjassy József, Parecz István, Kristyó János, Varjassy Lajos, Mészáros Tivadar, Steinhart Mór dr., Robitzek Agoston, Dániel László, Vas Sándor dr., Tedeschi Viktor, Dániel Kálmán, Sallay Béla dr., Bitto Kálmán, Reicher Károly, Domány József, Purgly János, Kornay Károly, Vizer Péter, Neumann Adolf, Vörös Vidor, Vannay Gyula, Sorbán János, Heinrich Sándor, Székely Salamon, Kosztolányi Imre, Kaldy Gyula dr. és még igen számosan.

† Szigethy Zsigmond dr. szab. áll. m. kir. honvédegyorvos és kondorosi községi orvos — mint egy hozzánk beküldött gyászjelentés tudatja — élte 62-ik évében elhunyt. A megboldogult Aradon is kiterjedt rokonsággal bírt.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 20. Az aradi menyecskék bálja (Vadember vendéglő.)
Január 20. Az aradi egyéves önkénytesek táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Január 20. A csermői önkéntes tüszöltő-egylet táncvigalma.
Január 20. Vörös kereszt-bál Uj-Aradon.
Január 20. Pankotai kereskedő ifjak bálja.
Január 20. Tüszöltőbál Soborsinban.
Január 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet estélye (Fehér Kereszt.)
Január 27. A világi önkéntes tüszöltő-egylet bálja.
Január 28. Kaszinóbál Csémön.
Február 1. Kaszinóbál Gyulahozon.
Február 1. Az aradi kereskedőifjak egy részének bálja (Fehér Kereszt.)
Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Február 3. Képezdész-piknik (Krispin-terem.)
Február 3. Waggongyári munkások dalkörének bálja (Városliget.)
Február 4. Iparosifjak bálja (Ipartestület.)
Február 5. Az aradi helyőrségi tisztikar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Február 5. „Sylvester“-társaság bálja (Vadember.)
Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)
Február 10. Az aradi kereskedelmi testület bálja.

(=) Az önkéntes-bál. Sok kisasszony várta lázas izgatottsággal a mai estét, amely végre is elkövetkezett. Ma lesz az önkéntesek bálja. Ez mindent megmagyaráz, még azt az izgatottságot is, a mely sok kisasszonyt beteken át lázban tartott. Nemcsak legérdekesebb, de legvigabb bálja is lesz a mai ennek a kurta farsangnak. Hiszen ilyenaj, januárban, olyan jókedvűek még az önkéntes urak. Ma este elfeledik a Schiess-wesent, Waffenesent, a Taktikát, Schiess-Instrukciót és a többi ilyen ördögös dolgot, amik egyéb éjszakákon még a józü álomba is beletolakodnak. Ma vigad, tánczol mind, csak a bálnak, mulatságnak él, — a többi marad holnap, meg azutánra. Tudjuk, hogy az egész város minden kisasszonya fent lesz ma este a „Fehér Kereszt“-ben, éppen azért minden reklám helyett csak azt írjuk még ide, hogy a vigalom 9 órákor kezdődik s holnap — délre való leg véget ér...

(=) Mulató menyecskék. Az aradi menyecskék zártkörű táncvigalma ma este lesz Sodor „Vadember“-hez címzett vendéglőjében. Ez a mulatság minden évben kitűnően szokott sikerülni; most is nagy érdeklődés mutatkozik iránta s csak a valót konstatáljuk, mikor megjósoljuk, hogy sokan lesznek és pompásan fognak mulatni estére a „Vadember“-ben.

(=) Deakmulatság. Ugyszólván napról-napra szaporodik Aradon a megtartandó táncmulatságok száma. A fiatalabb kisasszonykákat azonban az a táncmulatság fogja legjobban érdekelni, amely f. hó 27-én lesz a Krispin teremben. Aznap tartják meg ugyanis Edelenyi Vilmos deak-növendékei táncvizsgájukat, amely kétség kívül jól fog sikerülni. A rendezőség, melynek tagjai a fiatal hölgyvilág előtt kitűnő tánczosoknak van elismertve, azon fáradozik, hogy a mulatságon résztvevő közönség minél kellemesebb szórakozásban részesüljön. Érdekessé fogja tenni a mulatságot a cotillontánc, amelynél igen szép figurákat fog bemutatni a rendezőség. A rendezőség a következő tagokból áll: Laukó Albert tanár t. főrendező. Baczó Andor VIII. reál oszt. tanuló főrendező. Fleischer József VIII. gimnásium oszt. tan. Bildhauer Alfréd VIII. reál oszt. tan. Löwinger Ottó VIII. reál oszt. tan. Adelmann András III. keresk. akadémia tan. Braun Ferencz II. keresk. akadémia tan. Fraller István II. keresk. akadémia tan. Holländer Emil III. ker. akadémia tan. Mada Sándor III. ker. akadémia tan. Kormos Sándor III. ker. akadémia tan. Schwarz Pál III. ker. akadémia tan. Tabakovits György VIII. reál. oszt. tan. Tones Ede ker. akadémia tan.

(=) Az aradi polg. jótékony nőegylet tombolájára újabb adakoztak: Öv. Purgly Jánosné urnő: 3 szép asztali lámpa, 2 majolika virágtartó, 6 darab gyermek sapka, 1 szép rózsaszín virágpohár; Purgly Lajosné urnő: 1 szép kristályüveg névjegytartó, 1 vajtartó, 1 fogvájó-tartó; Buber Irén urhölgy: két szép bronz-figura; Lengyel testvérek divatruhása 6 drb.

szép mellű, 4 drb. aprópénzes zacskó, két szép bőr névjegytárcsa, 1 szép szivartárcsa.

(=) Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete február hó 4-én az iparosházban sártkörű táncszüveget rendez. A ki meghívót nem kapott, de arra ígéret tart, forduljon a rendezőség bármely tagjához.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 20. (Szombat) A tévedt nő, opera.
Január 21. (Vasárnap) Délután félárakkal: A libapásztor, operette; este: A rezervisták, bohózat.
Január 22. (Hétfő) Könyves Kálmán, dráma.
Január 23. (Kedd) Az aranyember, színmű.
Január 24. (Szerda) A „Kölcsöy-Egylet” műkedvelői előadása.
Január 25. (Csütörtök) A „Kölcsöy-Egylet” műkedvelői előadása.
Január 26. (Péntek) Bolondok grófja, színmű.
Január 27. (Szombat) A gazdag szegények, színmű.
Január 28. (Vasárnap) Délután: Bolondok grófja, színmű; este: A gazdag szegények, színmű.

* Jókai-ciklus. Hétfőn kezdődik a Jókai-ciklus a színházban, Könyves Kálmán, a kosorus író kitűnő tragédiájával. Ez alkalommal lép fel hosszas betegsége után először Szilágyi Berta Ingoli szerepében. Könyves Kálmánt Szakács, a királynét Rónaszék iné, Almos herceget Tompa, a Nádot Bács játsza.

* A színház köréből. A vasár- és ünnepnap délutáni előadások közül holnap játszik Réthy Laura először a Libapásztor operettben. Este színre kerül a „Rezervisták” bohózat, mely az aradi közönség kedvenc darabja. A főszerepeket: Margó, Kézdi, Kendy B., Kissné, Fenyvessi, Nyilasi, Szendrei, Bács és Szakács játssza. Kézdi Juliska e darabban éneklő először Lányi Ernő egy új népdalát.

* Második opera-társulat Aradon. Az ország második opera és operette társulata Leszkay András szinigazgató jóvoltából március hóban Aradon már teljesen szervezve működik. Vidéken tehát a legelső opera Aradon működött. A mi operánkban sűrűn fognak vendégszerepelni a m. kir. opera tagjai is. Színre kerülnek: Troubadour, Mártha, Bűvös Vadász, Traviata, Remete csemettyűje, Hunyady László, Faust, Parasztbecsület, Bajazzók stb. című dalművek. Az operaelőadásokon közreműködnek R. Réthy Laura, a primadonna, Sugar Aranka szopránénekesnő, Barts Aranka alténekesnő, Reviczky Irén soubrette énekesnő, Mezey Mihály első tenorista, Solyom Lajos másodtenorista. Hunyady József baritonista, Csátár Győző bass-baritonista, egy operabassista, 14 kardalnok, 14 kardalnoknő, Barna Izsó karmester és 30 tagból álló zenekar. Ilyen lesz az ország második operatársulata.

— Műsorváltás. — a mit helyeslünk. Mára Kövessy Albert új „bohózatának”, a Primadonna címűnek lett volna a bemutatója, a mit az igazgatóság igen helyesen levett a műsorról. Még helyesebben tenné, ha ezt a férczelményt egyáltalán be sem mutatná az aradi közönségnek. Itt senki sem kíváncsi azokra az izetlenségekre és ostobaságokra, a miktől a Primadonna csak ugyhemzseg. Ma különben a silány újdonság bemutatója helyett a „Tévedt nő” operát adják.

* „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története” című munkából most jelent meg a 4-ik füzet. Gracza György e füzetben az utolsó pozsonyi országgyűlés működését írja le, élénk színekkel ecsetelvé azt a szíves küzdelmet, amelyet az utolsó rendi országgyűlés liberális ellenéke, élén Bathány Lajos gróffal és Kossuth Lajossal, az alkotmányos reformok érdekében kifejtett. E küzdelmek keretében a szerző V. Ferdinánd, Kossuth Lajos és István főherceg-nádor tömör életrajzáat adja elő. A szöveget ezuttal is érdekesebb képek illusztrálják, melyek, mint az eddigiek is mind egykoru rajzok után készültek. A Gracza-féle munka mely a mint halljuk, már eddig is szinte páratlan könyvtári sikert ért el, megrendelhető a szabadságharc története kiadó-

hivatalában Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkiadóhivatalában. (Budapest, Andrassy-ut 21.) A kiadóhivatal ezen újítást is léptette életbe, hogy egy haví (2 füzetre 60 kr.-val) előfizetéseket is elfogad. E. előfizetési ára egy negyed évre 6 füzet, 1 frt 80 kr., egy-egy füzet ára 30 kr. Gyűjtőknek 7 példány után 1 tiszteletpéldány, vagy ennek bolti ára jár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hivatlan vendég.

Fekete Gyarmaton Szilágyi Pál musikus és Szénássy Ferencz együtt ittak egy verőfényes délután a kocsmában. A borral annyi rokonszeny szorult Szilágyiba, hogy magához hívta Szénássyt vacsorára.

Összeülve indultak meg haza felé. Lassan haladtak, mert megmozdult a lábuk alatt a föld. Utközben hozzájuk csatlakozott Máté Ferencz is. Nem bírták lerázni.

Hazaérve ketten asztalhoz ültek, Máténak pedig a fal mellettadtak egy széket s a házigazda egy darab pirított kenyeret nyomott a kezébe.

Máté dühbe jött s a kenyeret földhöz verve, mondá:

— Szemtelenég, hogy nekem nem adtok helyet az asztalnál.

Szilágyi erre nem szólt semmit, hanem felpofozta a hivatlan vendéget, galléron ragadva kidobta és bezárta az ajtót.

Máté kellemetlenül érezte magát s a kipöndörítésért bosszút akart állani. Verte az ablakot s a csizmaszárból kihuzott késsel hadonázva kiáltott be rajta, hogy ez vért kíván.

Szilágyi unta a dolgot, felkapott egy cserfahusángot s azzal úgy elverte a hivatlan vendéget, hogy 30 napig nyomta belé az ágyat.

A vendéglátás ügye az aradi törvényszék elé került, a mely egy hónapra hívta meg Szilágyit vendégül. Nem fogadhatott el ennyi szivességet, — apellált. A tábla három hónapra liczítalta tul a törvényszék vendégszeretét s a kuria nem kevésbé bizonyult szives házigazdának.

A kuria ítéletét tegnap hirdették ki Szilágyi előtt s nyomban zárt ajtók mögé rejtették, nehogy szerénységéből megszökhessek.

§ Lekvából — pácza. Fluérás Tódor, Dehelán Stefan és Vale Avram kerülősi suhanczok betörték Róth Ferencz kereskedő ablakát s a boltból egy dézsa lekvárt kanalaztak ki. Ezért kerültek pácza. A csendőrség előtt beismerték a betörést. Tegnap volt a végtárgyalásuk. Az aradi törvényszék felmentette a suhanczokat, mert beismerő vallomásukat visszavonták. Az ügyész apellált.

§ A kir. tábláról. A nagyvárad királyi táblán legutóbb a következő aradi és aradmegyei polgári perek intéztettek el:

5822. Bayer Henrik — Szelle József — h. h.

5854. Belgráder K. és tsa — Scvartz Simon — rend.

2123. Sonnenfeld Károly — öv. Szűcs Jánosné — h. h.

2779. Hack Antal — Stanesku J. Vazul — m. o.

3871. B. Weszely Borbála csődügy — h. h.

3019. Deresty Gyula — Vuja Eftim — h. h.

2848. Pankotai néphank — Atzél Péter — h. h.

TÁVIRATOK.

A király Gödöllőn.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) A király ma déli 12 órakor külön vonaton Gödöllőre utazott, ahol cserkészik. Ő Felsége és kísérete, Páar gróf vadász ruhában keltek utra és délután 5 órakor már visszatértek a fővárosba.

Pestmegye József főherczegnél.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) József főherceget honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából ma délelőtt üdvözölte Pestmegye küldöttsége, melyben képviselve voltak Kecskemét, Felegyháza, Halas és Vác városok is. A küldöttséget Beniczky főispán vezette. A főherceg nagyon kegyesen fogadta a kül-

döttséget s megköszönte a lekötelező figyelmet.

Kitüntetett igazgató.

Budapest, jan. 19. (Saj. tud. távirata.) A koburg-góthai uralkodó herczeg a Szász-Erneszt lovagrend első osztályu jelvényével tüntette ki Berecz Antal volt igazgatót, a földrajzi tudományok terén szerzett érdemei elismerésül. Berecznek maga Koburg Fülöp herczeg nyújtotta át a kitüntetést.

Szapáry Gyula a királynál.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) Bizonyos feltűnést kelt, hogy a király Szapáry Gyulát egy, Eszterházy Miklós Móriczot pedig háromnegyed órányi magánkihallgatáson fogadta.

A kath. nagygyűlés hatása.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) Allítólag a főváros polgársága 20,000 frt költséggel fáklyászenét készül rendezni Wekerlénék.

Budapest, jan. 19. (Saj. tud. távirata.) Kemény Géza báró, eddig ellenzéki képviselő, ma belépett a szabadelvű pártba.

Budapest, jan. 19. (Saj. tud. távirata.) Földváry Mihály ellenzéki érzelmű pestmegyei alispán, szabadelvű nyílt levelet irt az egyházpolitika mellett.

A főudvarnagy visszavonulása.

Budapest, január 19. (Saj. tud. távirata.) Mint a Pester Correspondenz-nek jelentik, udvari körökben hire jár, hogy Széchen Antal gróf vissza óhajt vonulni főudvarnagyi méltóságától, melyet már évek óta bír és ha ez bekövetkezett, akkor a mostani főszertartásmester, Hunyady Kálmán gróf, esetleg egy előkelő magyar mágnás jönne a helyére, aki mint aktiv államtérfi vezérszerepet játszott. Ez lenne az első nyilvánosan bevallott szabadelvű érzületű főúr, aki helyet foglalna a legmagasabb bécsi udvari méltóságok sorában. Tudva levő dolog, hogy e tekintetben mily kényesek. Így Schönburg Sándor herczeg már ismételt ki volt szemelve első udvari méltóságokra, de ténynye sohasem lett a dolog, mert a herczeg, — a ki az urakháznak alelnöke, a nemesi kaszinónak elnöke, a Lichtensteinek és Schwarzenbergekkel sógorságban van, — nyíltan liberálisnak vallja magát, az osztrák urakháza baloldalának vezére.

A koronaörség új kaszárnyája.

Budapest, jan. 19. (Saj. tud. távirata.) Minthogy a koronaörök tabáni kaszárnyája a czélnak egyáltalán nem felel meg, Fejérváry báró honvédelmi miniszter föl-hívta a főváros törvényhatóságát, hogy a Krisztina városban, a templom közelében új kaszárnyát építtessen. A főváros már határozott ebben az ügyben, még pedig akként, hogy az új kaszárnyát a bécsi kapu alatt levő területen építteti föl, még pedig úgy, hogy az egy, esetleg kétemeletes ház lesz, melyért aztán a miniszterium 3650 frt évi bért fog fizetni. Ha a miniszter ezeket a megállapodásokat elfogadja, abban az esetben már jövő év májusában a kaszárnya készen lesz.

Perczel Dezső reverzálisa.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) Perczel Dezső alelnök nyilatkozik állítólagos reverzálisa ügyében, mely szerint ő sohasem adott, sem nem kértek tőle a

papok reverzálist, s csupán két levelet váltott *Wosinszky* plébánossal az elkeresztelési ügyben, mindig hangsúlyozva a szabadelvűséget, melynek szellemében mindig választókerülete tetszése között nyilatkozott.

Purosz-klub.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) A „Vadász-kürt” szálló egyik elkülönített helyiségé legutóbb nap-nap után fölötté élénk. Ott vertek tanyát a puroszok, mint a „Magyar Hírlap” írja, egyelőre mint társadalmi szövetkezett. Úgy tudjuk azonban, hogy abban az elkülönített helyiségben egyáltalán nem társadalmi kérdésekről folynak azok a heves viták, a melyektől a purosz urak csaknem tajtékzanak, hanem kizárólag — politikáról. A szóvivő *Atzél*, akinek elkeseredetten szekundál *Tibád*. A politikai körök a legnagyobb derűséggel fogadják ezt a hirt. — Nem értik ezt az új klubot. Hiszen itt nem lehet — pártot bontani, hát akkor mi jogosultsága van a szeparált összevetelnek?

Azt is beszélnek, hogy *Atzél* Béla báró meghívta *Szapáry* Gyula grófot is ebbe az elkülönített helyiségbe, *Szapáry* állítólag azt felelte e meghívásra, hogy előbb elmegy — Temesvárra. Mégis csak van *Szapáry*ban logika, bárha most nem is, de valamikor az ellenzék nagyon is kétségbe vonta ezt nála.

Bokross váltói.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) Az ipar és kereskedelmi bank kinyilvánítja, hogy összesen 23,000 frt értékű Bokross-váltója volt. Ebből kiegyenlítésen maradt 15,000 frt, amit barátai és társai az igazgatóságban kifizettek.

Puroszok vándorlása.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) *Gyürky* Abrahám gróf kilépett a szabadelvűpártból. Állítólag előbb rendbehozta dolgát losonci választóival. Szerinte ezek nem ellenzik a kilépést, tehát indokolás nélkül kilépett.

Dégen Cusztáv és *Sipeky* Sándor ma levelet intéztek a pártelnökhöz, amelyben indokolás nélkül bejelentik kilépésüket.

Az államvasutak forgalma.

Budapest, január 19. (Saj. tud. táv.) A magyar államvasutakon a múlt évben 31.402,300 utast szállítottak. Az 1892. évi személyforgalomnál 2.198,000 a többlet. Ebből bevétel volt 19.652,000 frt, az előző évinél 1.042,300 frttal több. Podgyász-bevétel 787,100 frt. Itt is 31,100 frt többlet bevétel mutatkozik az 1892. évinél. A tavalyi áruforgalom 1.776,974 kocsiakomány, 244,957. több, mint 1892-ben. Tetemesen emelkedett a forgalom az előző évhez képest különösen gabonában és lisztben, keveset csökkent csupán tengeriben és sóban.

Egy sportsman bukása.

Bécs, január 19. (Saj. tud. távirata.) *Baltazzi* Sándor ösmert sportsman, ki nemrég Pesten nagy szerepet vitt, megbukott. Körözik több mint 100,000 frt adósságért.

Az Omladina pöre.

Prága, január 19. (Saj. tud. táv.) Az Omladina pört tárgyaló elnök és ügyész dinamittal fenyegető leveleket

kaptak, miket szintén a vádiratokhoz csatoltak, mi ellen a védők tiltakoztak.

Kossuth egészsége.

Turin, január 19. (Saj. tud. távirata.) Kossuth jobban érzi magát és otthon fürdözik.

A német-országi szerződés ellen.

Berlin, január 19. (Saj. tud. táv.) A német-országi kereskedelmi szerződéses tárgyalások eredményei, amennyiben a vámtanács tárgyalásaiból ismeretesek a konzervatívok és agráriusoknál nagy ellenzésre találnak. A szerződés végleges megkötése és a birodalmi gyűlésen való be-terjesztése csak néhány hét múlva fog megtörténhetni.

Olasz kölcsön.

Róma, január 19. (Saj. tud. táv.) Tekintettel a délolaszországi jelenlegi válságos helyzetre és a zilált gazdasági viszonyokra, mérvadó körökben egyelőre nem igen sokat várnak az új kölcsön felvétele iránt már folyamatban levő tárgyalásoktól.

Államcsiny Belgrádban.

Köln, jan. 19. (Saj. tud. táv.) A Kölnische Zeitung szerint Belgrádban újabb államcsiny készül. *Sándor* abban tárgyal *Milánnal*, hogy jöjjön haza, mi a radikálisok végét jelentené. Tényleg *Sándor* és a radikálisok között a távolodás nő, míg a király közeledik a liberálisokhoz.

VIZJELZÉS.

1894. évi január hó 19-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék. időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék. C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branyicska	- 15°	borult	- 44
Arad	- 2°	borult	- 128
Makó	- 2°	felhős	- 16
Szeged	-	felhős	+ 20

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. január 19.

A m. kir. folyamamérnöki hivatal.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest-kőbányai sertés kereskedelmi csarnok. 1894. évi jan. hó 18. Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. Óreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 47.—48. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 50.—51. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kg-ron súlyban) 49.—50. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 48.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 47.—48. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 47.—48. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. Közép (páronként 220—260 kg-ron súlyban) 47.—48. krig. 16. Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 45—46 krig. — Sertésárak száma 1894. jan. hó 16-án volt készlet 107413 darab. 1894. január hó 17-én felhajtattott: 2002 darab 1894. január hó 17-én elszállított 2091 drb. 1894. jan. 18-án maradt készletben 107824 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 19.

Magyar aranyjárdék 4%	117.70
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.25
Magyar keleti vasut 1876.	122.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.—

Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	148.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Oszták papíráradék	98.—
Oszták járadék ezüst	97.75
Oszták járadék arany	119.50
Korona járadék	—
1860-ki államsorsjegyek	147.—
Oszták-magyar bankrészvény	1028.—
Magyar hitelbank részvény	427.75
Oszták hitelintézet részvény	555.20

Szeszüzlet.

— Január 19. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.25 hordó nélkül, per 100 liter %, beletért 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 19. d. u. 6 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
BUZA	bánsági	lanyha	7.35—7.80
	tiszavidéki	„	7.40—7.80
	pestvidéki	„	7.35—7.80
	fehérmezei	„	7.35—7.80
	bácskai	„	7.45—7.85
	észak-magyarországi	„	—
ROZS	—	szilárd	5.60—5.80
ÁRPA	takarmány	csend.	6.10—6.50
	égetni való	„	6.65—7.50
ZAB	—	csend.	6.70—7.20
	—	csend.	6.70—7.20
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	4.40—4.50
Kaposzta-repcze	—	szilárd	—
Köles	—	csend.	4.20—4.80
Szárazgabon hírléfé	Buza	tavasza	csend. 7.64—7.66
		junius 1894	„ 7.44—7.46
		ősze	„ —
Tengeri	május-junius 1894	csend.	—
	szept-október 1893	„	4.38—4.85
Zab	Budapest sz. tavasza	csend.	—
	Budapest sz. ősze	„	6.78—6.75
Kaposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. P. (Budapest) Köszönjük! A napok levél megy.

R. S. (Budapest) Éppen kapóra érkezett. jövő hét első napjaiban jönni fog. Fogadjá üdvözlésünket.

L. V. (Pozsony) A mint látni méltóztatik, szívesen nyitunk helyet a régieknek is.

Aradvárosi

Évadbérlet
111. szám.

színház.

Havibérlet
11. szám.

Szombaton, 1894. évi január hó 20-án:

A TÉVEDT NŐ. (La Traviata.)

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Piave. Zenéjét szerző: Verdi. Fordította: Nádaskai L.

SZEMÉLYEK:

Valery Violetta	R.thy L.
Bervoix Flóra, barátnője	Margó Z.
Anina, Violetta szobaleánya	Kézdy J.
Germont Alfréd, Violetta kedvese	Rácz Gy.
Germont György, Alfréd atyja	Csatár Gy.
Gaston Letoriéres vicomte	Hunyady J.
Douphol báró	Szabonyi A.
D'Obigny marquis	Leövey L.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 19. —

Fehér Kereszt szálloda: Wenisch K. kereskedő, Budapest. Steru Armin kereskedő, Debreczen. Roth Hermann kereskedő, Bécs. Mauthner Ferenc kereskedő, Budapest. Bernáth Róbert birtokos, Borossebes. Kohn Lajos birtokos, Borossebes. Reichl Lajos kereskedő, Bécs. Fischer Hugó kereskedő, Bécs. Berger Dániel kereskedő, Nagyvárad. Roth M. kereskedő, Braila. Goldberger Ignác gazdász, Bucsa. Hackl István földbirtokos, Monyoró. Sztojkovits Sándor kereskedő, Brád. Leinvatter N. gyárvezető, Borossebes. Dr. Nagy Sándor országgyűlési képviselő, Budapest. Honnisch Ede bányagazgató, Putnok.

Arany Kules szálloda: Schönberger N. ügygyári hivatalnok, Beél. Kohn N. kereskedő, Somoskező. Roth Ferenc birtokos, Kerülő. Oppenhausser Gyula földbirtokos, Csérmő. Zaránd Gyula jegyző, Kiszindia. Sarapatka Arthur inspektor, Mezőhegyes. Szenté János gazdatiszt, Csérmő. Stern N. kereskedő, Borosjenő. Löwi Ignác kereskedő, Dombegyháza. Serbán György jegyző, Csérmő.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

(Uj személy díjszabás életbe lépése a szab. osztr. magy. államvasut társaság s a cs. k. szab. Nándor-császár északi vasut, valamint a m. k. államvasutak közti közvetlen forgalomban)

A szab. osztr. magy. államvasuti társaság s a cs. kir. szab. Nándor császári északi vasut, valamint a m. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1894. évi január 1-jétől kezdve új személy díjszabás lép életbe, melyne egyes példányai a m. k. államvasutak igazgatóságánál 20 krért kaphatók.

Budapest 1893. december 19.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.
2337. C. IV. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától azon értesítést vesszük, hogy a Száván beállott jégzajlás következtében f. évi január hó 5-én a Mitrovicza és Sabázt között eddig fentartott hajójáratát is megszüntette, minél fogva ez időszereint a m. kir. államvasutak összes hajózási forgalma szünetel.

Budapest 1894. évi január 6-án.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Felhívjuk mindazokat, a kik a város közönsége tulajdonát képező téglaverő helyeken a folyó évben téglát veretni, illetőleg e czélra magoknak külön területet kívánnak kijelölteni, hogy ebbeli szándékukat az égetni kívánt téglamennyiségnek megjelölése mellett f. hó 27-ig a gazdasági szék elnökénél jelentsék be.

Arad, 1894. január 15.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lőkősháza	3,07	—	5,26
Kurtics	3,23	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,08	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovác	2,43	6,46	4,42	—
Györök	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,56	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3,04	—
Gyulafehérvár	3,40	—
Piski	5,52	—
Soborsin	8,16	—
Tótvár	8,37	—
Berzova	9,08	—
Konop	9,24	—
Radna-Lippa	9,58	5,37
Paulis	10,12	5,55
Györök	10,25	6,15
Glogovác	10,48	6,47
ARAD érkezik	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lőkősháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lőkősháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orczifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orczifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,39
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisjénő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székudvar	9,29	7,56
Sikló	9,44	8,11
Ottlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Ottlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,02	4,06
Kisjénő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovácsháza	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M.-Bodzás	11,51	10,00
Bánkut	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsháza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-maj.	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,43	9,36	5,20
Battouya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,23
Nagyfalva	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagyfalva	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battouya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15
Ótvenes	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszka-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszeg-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alcill	10,13	8,55
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,50

Kivágni!

Sok ezer ember szenved a
galandféreg
valamint másféle gilisza bajokban.

A közönség érdekében és soknak kívánatára közlöm ezen betegségnek ismertető jeleit. Giliszták és gilisztarészeknek eltávolodásán kívül megnevezett betegségeket következőkép lehet megismerni: arcszín változása, homalyos tekintet, kék gyűrűk a szemek körül, letapadó nyelv, emésztési zavarok, étvágyhiány, változóva mohó éhséggel, émelygés, sőt ájulás és szédülés különösen éhgyomorra, egy csomócskának nyakig való feltódulása, nyálka tömörülés, test dagadtsága, gyomorsavak, gyomorégés, gyakori böfögés, kolika, korgás, hullámszerű mozgások, szuró-szívó fájdalmak s a belekben ismétlődő szurások, szivdobogás, vérkeringésben előforduló zavarok, különösen hölgyeknél, többszöri váratlanul beálló fejfájás, buskomorság, életuntóság, elkeseredettség. Azért ajánlom ezen könnyű kísérletet megtenni.

Ezen, kik magukat sápkórosoknak, mell-, gyomorbetegnek továbbá tüdővésztben levőknek vélték, az én általam ajánlott kísérlet által kiépültek, miután galandféregbajban szenvedőknek más gyógymód nem létezik, mert csak az egészséges vérképzés helyreállítása természetes gyógymódja minden bajnak.

Ezen ártatlan gyógymód 2 óráig tart csak, a foglalkozás meggátálása nélkül.

Tudakozódásokra csakis levélbélyeg melléklésével adok felvilágosítást. Több mint 1000 köszönő levél bizonyítja említett gyógymódom hasznosságát.

Mohrmann Rich. Emil, Hamburg,
Colonnaden 68. I. 8 5-8

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.
173425. C. II. szám.

Hirdetmény.

Magyar-német állatforgalom IV. sz. pótlék kiadása.

1894. évi február hó 1-ével az 1892. évi február hó 1-étől érvényes közvetlen dijszabáshoz a IV. sz. pótlék lép életbe, mely a magy. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomásairól, német állomásokra 5, 10, 15 kg. és nagyobb mennyiségben szállítandó élő baromfi küldeményekre szóló új díjtételeket, — általános hotározmányokat a fuvarlevelek használatára nézve, — Annaberg in Sachsen és Sagan állomásokra szállítandó sertésküldeményekre szóló közvetlen díjtételeket, helyesbítéseket és kilométertávolságokat tartalmaz.

Budapest, 1894. január hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

Radnai járás főszolgabírájától.

316 | 894. 68 1-3

Pályázati hirdetmény.

Elölépés folytán történt lemondás által megüresült radnai jegyzői állásnak választás utján leendő betöltésére határnapul **folgó évi ebruár hó 10-ik napjának délelőtti 10 óráját** kitűzöm és pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényszerűleg felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb a választást előző napon nyújtsák be.

Radna, 1894. január 18.

Csukay,
főszolgabíró.

M. kir. államvasutak igazgatósága Miskolczon.

84 | III. sz. 62 1-*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletre 84. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi

május hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi igazgatósága titkári hivatalához — posta útján térít vevény mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban a nevezett igazgatóság gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1894. évi ápril hó 31. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett igazgatóság III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választasson,
Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

171045 szám.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék: (A II. rész 2. füzet. (gabonadijszabás) I. pótlékának kiadása.)

Az 1893. évi november hó 1-ével életbe lépett keletnémet-magyar vasuti köteléki gabonadijszabás II. rész. 2. füzetéhez f. évi február hó 1-ével való érvényességgel az I. számú pótlék lép hatályba.

Ezen pótlék, mely a reexpeditionalis határozmányokat és reexpeditionalis táblázatokat, valamint sajtóhiba- és díjtétel helyesbítéseket tartalmaz, a részes vasutigazgatóságoknál 12 krajczárért megszerezhető.

Budapest, 1894. január hó 5-en.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

179462 | c II. M. kir. államvasutak.

Kelet-magyar vasuti kötelék — Sajtóhiba helyesbítés)

Hirdetmény.

A keletnémet-magyar vasuti kötelék dijszabás 1893. évi november hó 1-től érvényes II. rész 2. füzet (gabonadijszabás) 221. oldalán, a Nagy-Kikinda-poseni viszonylatnál kitüntetett b, alatti díjtétel 1894. évi január hó 1-től való érvényesüléssel 267 fennigről 367 fennigre helyesbítettik.

Budapest 1893. december hóban.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

174048 | 893. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Új kivételes gyümölcsdijszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1-én a délnémet-osztr. magy. vasuti kötelékben új VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-iz stb. szállítására nézve kivételes dijszabást tartalmaz.

Ezen új dijszabás által az 1891. évi október hó 10-étől érvényes hasonló dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

A dijszabás példányai a részes vasutaknál 25 krért megszerezhetőek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.
Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

67 | 1894. gazd. sz. 1-3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szesz és égetett szesz italok kimerése jogának a birkás-dülöbéli katonai lövőtérén, valamint a birkás-dülöbéli katonai gyakorló-téren és a téglaverő helyeken való gyakorlásának 1894. évi január 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt f. évi január hó 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár évi 80 frtnyi bér.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatáraság” könyvnyomdájában.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. január hó 15-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Magy. kir. államvasutak.

184137 C. II.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájci vasuti kötelék.

Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadijszabáshoz.

1894. évi január hó 1-vel a fentti kötelék forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2. dijszabási füzetéhez (gabona dijszabás) az I. pótlék lép életbe, mely a dijszabási határozmányok módosítását kiegészítések illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részesvasutaknál 10 fillérért megszerezhető.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1894. január hóban.

Az igazgatóság.

191703 | c II. szám Magy. kir. államvasutak

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-román kötelék.

Az osztr. magy. román kötelék dijszabás 1885. október hó 1-étől érvényes III. részlethez 1892. júli hó 1-én életbe lépett XIV. pótlékában a 8 sz. kivételes dijszabására vonatkozólag Pest-Ferenzvárosra foglalt díjtételek az ezen a dijszabásra vonatkozó határozmányok betartása mellett 1894. évi január hó 1-étől kezdve Budapest-kiterő állomásra is kiterjesztetnek.

Budapest 1893. december hó 23.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak Bpest jobbparti üzlet.

I. sz. 44 3-3

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiváltatlan szállítmányok nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon f. hó 25-én csütörtökön délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1894. január hó 1-én.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak Bpest jobbparti üzletvezet.

34878. szhoz. 45 1-3

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó ki nem váltott és felesleges áruk nyilvános elárverezése Győr állomásunkon 1894. évi január hó 22-én délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1893. december hó 30-án.

Az igazgatóság.